

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի պետ,
ոստիկանության գեներալ-մայոր

Մ. Բաբայան

«02» 12 2020 թ.

Կ Ա Ր Ծ Ի Ք

Առաջատար կազմակերպության՝ ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի՝ Վարազդատ Հովհիկի Սուքիասյանի՝ «Օրենքով պահպանվող գաղտնիքի պաշտպանության հիմնախնդիրները ՀՀ քրեական դատավարությունում» թեմայով ԺԲ.00.04 – «Դատական իրավունք – դատարանակազմություն, քաղաքացիական դատավարություն, քրեական դատավարություն, կրիմինալիստիկա, դատական փորձաքննություն, փաստաբանություն, օպերատիվ-հետախուզական գործունեության տեսություն» մասնագիտությամբ իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսության վերաբերյալ

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի ակադեմիայի քրեական դատավարության ամբիոնը՝ մասնակցությամբ իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Ա.Ռ. Հովհաննիսյանի, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Ա.Ռ. Մարտիրոսյանի, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Կ.Ա. Բիշարյանի, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու Գ.Գ. Ստեփանյանի, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու Ա.Ա. Թադևոսյանի, քննարկեց Վարազդատ Սուքիասյանի՝ «Օրենքով պահպանվող գաղտնիքի պաշտպանության հիմնախնդիրները ՀՀ քրեական դատավարությունում» թեմայով ԺԲ.00.04 – «Դատական իրավունք – դատարանակազմություն, քաղաքացիական դատավարություն, քրեական դատավարություն, կրիմինալիստիկա, դատական փորձաքննություն, փաստաբանություն, օպերատիվ-հետախուզական գործունեության տեսություն» մասնագիտությամբ իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսությունը և հանգեց ներքոթվարկյալ հետևություններին:

Վ. Սուքիասյանի ատենախոսության թեմայի արդիականությունը կասկած չի հարուցում և պայմանավորված է հետևյալ հանգամանքներով: Քրեական

դատավարության գիտության՝ առավել խնդրահարույց հիմնախնդիրների թվում իրենց կայուն տեղն են զբաղեցնում գաղտնիության ինստիտուտին առնչվող հիմնախնդիրները: Երկրում տեղի ունեցող բազմակողմանի փոփոխությունները պահանջում են այս ոլորտում հստակ տարանջատել մասնավոր և հանրային շահերի տիրույթը, պետության, հասարակության և մարդու անձնական շահերը, ինչպես նաև նշել մասնավոր շահերի տիրույթ մուտք գործելու հիմքերն ու սահմանները և դրանց պաշտպանության համար սահմանված միջոցները: Այս հարցերը նաև պարբերաբար քննարկվում են դատավարական գիտությունում և պրակտիկայում:

Քրեական դատավարության օրենսգրքում և այլ նորմատիվ իրավական ակտերում գաղտնիության ինստիտուտին նվիրված նորմերը հիմնավորվածության տեսանկյունից հարցեր են առաջացնում և ունեն իրավական կատարելագործման կարիք:

Ատենախոսության թեմայի արդիականության մասին են վկայում նաև սույն հիմնախնդրին նվիրված ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի և Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի որոշումների առկայությունը:

Իրականացված հետազոտությունն ընդգրկել է ծավալուն առարկա՝ օրենքով պահպանվող գաղտնիքների ստացման և օգտագործման հարաբերությունները կարգավորող ներպետական և միջազգային իրավական նորմերը, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի նախագծի դրույթները, իրավակիրառ պրակտիկան, միջազգային փորձն ու տեսական աղբյուրները:

Աշխատանքի գլուխներում ատենախոսը մանրամասն հետազոտել է առարկայի՝ վերը նշված տարրերը:

Ատենախոսության ուսումնասիրությունը հիմք է տալիս պնդելու, որ ատենախոսը հաջողությամբ լուծել է հետազոտության խնդիրները, ինչի շնորհիվ իրականացվել է հետազոտության նպատակը, այն է՝ օրենքով պահպանվող գաղտնիքների ստացման և օգտագործման կապակցությամբ առաջացող քրեադատավարական հարաբերությունների համակարգային ուսումնասիրությունն ու վերլուծությունը, տեսական և գործնական հիմնախնդիրների վերհանումը, դրա վերաիմաստավորումը, կատարված համալիր հետազոտության արդյունքների հիման վրա օ-

րենսդրության և իրավակիրառ պրակտիկայի կատարելագործմանն ուղղված առաջարկությունների մշակումը:

Հետազոտության գիտական նորույթը հիմնավորվում է այն հանգամանքով, որ ներկայացված ատենախոսությունը հայրենական իրավագիտության շրջանակներում առաջին համապարփակ և ամբողջական գիտահետազոտական ուսումնասիրությունն է, որտեղ հնարավորինս համալիր և բազմակողմանի քննարկվել և վերլուծվել են օրենքով պահպանվող գաղտնիքների պաշտպանության տեսական և գործնական հիմնախնդիրները:

Հետազոտության գիտական նորույթն ապահովվել է նաև ատենախոսի կողմից պաշտպանության ներկայացվող դրույթներով:

Ատենախոսի տեսական դատողությունների և եզրահանգումների հիմնավորվածությունն ապահովվել է պատշաճ մեթոդաբանական բազայով, գրականության աղբյուրներով, իրավական և փորձառական հիմքով:

Հատկապես, դրվատանքի են արժանի հեղինակի կողմից դատական պրակտիկայի նյութերի, այդ թվում՝ Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանի, Եվրոպական միության արդարադատության դատարանի, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վերաքննիչ քրեական և առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանների, այլ պետությունների դատարանների դատական ակտերի ուսումնասիրումը և ստեղծագործական կիրառումը ատենախոսությունում արտահայտած մտքերի ու արված հետևությունների հիմնավորման ժամանակ: Այս ամենը թույլ է տալիս ատենախոսի հետևություններն ու առաջարկությունները համարել գիտականորեն հիմնավորված և հավաստի:

Ատենախոսության սեղմագիրը և հրատարակված հոդվածներն արտացոլում են ատենախոսության հիմնական դրույթները և չեն հակասում դրանց:

Միևնույն ժամանակ անհրաժեշտ ենք համարում ներկայացնել հետևյալ նկատառումները.

1. Պաշտպանության ներկայացվող 3-րդ դրույթում հեղինակը, առաջ քաշելով գաղտնիքի դասակարգման հեղինակային մոտեցումը, նշում է, որ ըստ հետապնդվող շահի էության գաղտնիքը պետք է դասակարգել 3 խմբի՝ 1) հանրային շահ, 2) առևտրային շահ, 3) անհատական շահ:

Կարծում ենք, որ սույն հիմքով դասակարգումն իրականացնելիս առավել հիմնավոր է առանձնացնել հետևյալ երկու խմբերը՝ հանրային շահ և մասնավոր շահ: Ինչ վերաբերվում է առևտրային շահին, որպես գաղտնիքի դասակարգման առանձին խմբի, ապա կարծում ենք, որ այն՝ հանրային և մասնավոր շահի վերաբերությամբ օժտված չէ ինքնուրույնության հատկանիշով. իրականության մեջ առևտրային շահը միշտ ի հայտ է գալիս կա՛մ հանրային կա՛մ մասնավոր (անհատական) շահի հետ միաձուլված և առանձին գոյություն ունենալ չի կարող:

2. Հետազոտության առարկան կազմող հիմնահարցերի ուսումնասիրման լրիվության տեսանկյունից նպատակահարմար կլինեն առանձին և խորքային հետազոտության ենթարկել նաև պետական գաղտնիքի քրեադատավարական պաշտպանության հիմնահարցերը, որոնք գործնական տեսանկյունից մեծ կարևորություն են ներկայացնում:

Ինչպես երևում է նշված նկատառումների բովանդակությունից, դրանք կրում են մասնավոր բնույթ և չեն արժեզրկում ընդհանուր առմամբ հաջողված ատենախոսությունը ու պայմանավորված են հեղինակի հետագա աշխատանքներն առավել կատարյալ տեսնելու ցանկությամբ:

Հետևություն. Վարազդատ Հովիկի Սուքիասյանի՝ «Օրենքով պահպանվող գաղտնիքի պաշտպանության հիմնախնդիրները ՀՀ քրեական դատավարությունում» թեմայով ատենախոսությունը համապատասխանում է ՀՀ ԲՈԿ-ի կողմից ներկայացվող պահանջներին, իրենից ներկայացնում է օրենքով պահպանվող գաղտնիքի քրեադատավարական պաշտպանության հիմնախնդիրների համակարգված, համալիր և ավարտուն հետազոտություն, իսկ դրա հեղինակն արժանի է իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի շնորհման՝ ԺԲ.00.04 – «Դատական իրավունք – դատարանակազմություն, քաղաքացիական դատավարություն, քրեական դատավարություն, կրիմինալիստիկա, դատական փորձաքննություն, փաստաբանություն, օպերատիվ-հետախուզական գործունեության տեսություն» մասնագիտությամբ:

Վարազդատ Սուքիասյանի ատենախոսության վերաբերյալ առաջատար կազմակերպության կարծիքը պատրաստվել է ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի

ակադեմիայի քրեական դատավարության ամբիոնի պետ, ոստիկանության փոխգնդապետ իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Ա.Ռ. Հովհաննիսյանի կողմից (քննարկվել և հավանության է արժանացել ամբիոնի՝ 2020 թ.-ի նոյեմբերի 30-ի նիստում, արձանագրություն № 3):

Ամբիոնի պետ, ոստիկանության փոխգնդապետ
իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Ա.Ռ. Հովհաննիսյան
«_____» _____ 2020 թ.

Ա.Ռ. Հովհաննիսյանի ստորագրությունը հավաստում եմ:

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի պետի տեղակալ,
ինքը և կադրերի և անձնակազմի հետ
տարվող աշխատանքների բաժնի պետ,
ոստիկանության գնդապետ

Գ.Գ. Մալխասյան